

اندر دل هر ذره خورشید جهان تابست

من تابش آن خورشید از روی تو می بینم

تجلیل رهبر انقلاب اسلامی و بزرگان از داماد گرامی امام راحل

صدر وصلت کرد.

عضور شورای عالی حوزه داماد داد: یکی از دامادهای امام خمینی ندرسهٔ جناب آقای اشراقی فرزند آیةالله العظمی حاج محمد ارباب از علمای بزرگ قم و داماد دیگر ایشان مربوط به بیت جناب آقای بروجردی و آیةالله‌العظمی گلپایگانی بودند. پدر جناب آقای اعرابی نیز از روحانیون بودند و هم جد بزرگوار ایشان عالمی وارسته بوده‌است. مرحوم آقای اعرابی چند افتخار داشتند، یکی این‌که داماد امام قدس‌سره بودند و دوم این‌که هم پدرشان و هم جدشان روحانی بودند که هر دو افتخار بزرگی است؛ اما آن‌چه که مایه افتخار بیشتر است، این‌که این عزیز مورد توجه امام امامزاده علی‌بن جعفر ^{علیه} منتقل و در این مکان مقدس به خاک سپرده شد.

مراسم بزرگداشت مرحوم اعرابی

در مسجد اعظم قم

مراسم بزرگداشت مرحوم آقای حاج محمد-حسن اعرابی، داماد مکرم امام راحل با حضور مراجع عظام تقلید، رئیس دفتر مقام معظم رهبری، یادگار امام خمینی، علما، روحانیان و شخصیت‌های لشکری و کشوری و افتخار مختلف مردم در مسجد اعظم قم برگزار شد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران، در این مراسم که از سوی بیت امام خمینی ندرسهٔ بزرگوار شد، حضرات آیات مکارم شیرازی، شبیری زنجانی، جعفر سبحانی، جوادی آملی، سیدعلی محقق داماد، امامی کاشانی، امینی، صلواتی، و شمار زیادی از علمای روحانیون و طلاب حوزه، نمایندگان مجلس خیرگان رهبری، مجلس شورای اسلامی، اعضای بیت امام خمینی، مسئولان و کارکنان مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ندرسهٔ حضور داشتند.

آیةالله استادی امام جمعه قم و عضو مجلس خیرگان رهبری اظهار داشت: امروز به صلاح هیچ کسی نیست و هیچ کسی سود نمی‌برد که کسانی نتوانند کارهایی را که در زمان امام انجام شده است را زیر سؤال ببرند. من نمی‌گویم امام معصوم بوده‌است ولی همه قبول داشتند و همه منصفان قبول دارند که در همه سال‌های مبارزه و دوران بعد از پیروزی انقلاب، امام به دنبال انجام وظیفه نشر دین و حکایت از اسلام بود. آیةالله استادی ضمن بیان فضائل خاندان امام خمینی ندرسهٔ گفت: از عنایات حق تعالی به امام امت، رضوان‌الله‌تعالی‌بر او بود که با بیوتی که آن بزرگوار وصلت کردند، همه از بزرگان و از بیوت علمای بزرگ بوده‌اند. خود امام با بیت شریف آیةالله تقفی وصلت کردند. مرحوم حاج آقا مصطفی نیز با خاندان حضرت آیةالله‌العظمی حائری و از طرف دیگر آیةالله العظمی حجت وصلت کردند. حاج احمد آقای خمینی رضوان‌الله‌تعالی‌بره نیز با خانواده آیةالله سلطانی طباطبایی و آیةالله العظمی

در گذشت داماد گرامی حضرت امام خمینی ندرسهٔ مرحوم آقای حاج محمد حسن اعرابی، مقام معظم رهبری، مقتدای بیت صافی گلپایگانی، مظاهری و هاشمی رفسنجانی با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این انسان شریف و متمتع را تسلیت گفتند. متن پیام‌ها به این شرح است:

حضرت آیةالله خامنه‌ای:

بسم الله الرحمن الرحيم

درگذشت مرحوم مغفور جناب آقای اعرابی داماد گرامی حضرت امام خمینی رضوان‌الله‌تعالی‌برها را به همسر فاضل و مکرم و فرزندان محترم آن مرحوم، که بازرگانی امین و معتمد و معتقد بودند، و به بیت شریف امام بزرگوار تسلیت می‌گویم و رحمت و مغفرت الهی را برای ایشان مسئلت می‌کنم.

سید علی خامنه‌ای - آیتروا- ۱۳۸۹

حضرت آیةالله صافی گلپایگانی:

انا لله و انا الیه راجعون

جناب مستطاب حجة‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیدحاج محمدفاضل دامادافضانه، ارتحال جناب عمده‌الاعزّه والاخیر آقای اعرابی، که به شرف مصاهرهٔ امام ندرسهٔ العزیز و مفتخر و خود نیز از اخلاف بیت بزرگ و با سابقه علم و فقاوت، مرحوم حاج آخوند مؤلف کتاب القائد و شخصیتی ارزشمند و متخلق به اخلاق حمیده بود، موجب تأسف گردید. این مصیبت را به همسر معظمه مجلله و فاضله آن مرحوم و به جناب‌عالی و سایر اعضای عالی‌شان بیت، تسلیت عرض می‌نمایم و برای همگان از درگاه حضرت احدیت عزاسمه، اجر جزیل و صبر جمیل مسئلت می‌نمایم.

حضرت آیةالله مظاهری:

جناب حجة‌الاسلام والسلمین آقای حاج سیدحسن خمینی دامت‌افضانه، با اهداء سلام و ابراز تأسف؛ رحلت داماد مکرم و معزز امام خمینی ندرسهٔبزرگوار مرحوم مغفور امام مستطاب آقای حاج سیدمحمدحسن اعرابی رحمة‌الله‌بره را به بیت شریف آن امام راحل عظیم‌الشان رضوان‌الله‌علیه خصوصاً به همسر علمه و معظمه آن فقید سعید و نیز به جناب‌عالی وسایر بازماندگان محترم، صمیمانه تسلیت می‌گویم و از خداوند تعالی علو درجات و رحمت و رضوان ابدی را برای آن مرحوم و سلامت و سعادت و عزت روزافزون برای بیت مکرم امام راحل عالی قدر ندرسهٔ العزیز و تأییدات عالی‌الهیّه و توفیقات ربانی را برای جناب‌عالی مسألت می‌کنم.

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

آیةالله هاشمی رفسنجانی:

حجة‌الاسلام والمسلمین حاج حسن آقا خمینی، درگذشت حاج محمدحسن اعرابی، داماد مکرم امام خمینی ندرسهٔ باعث تأسف و تألم خاطر گردید. با تسلیت این مصیبت به خانواده مرحوم اعرابی و بیت شریف حضرت امام ندرسهٔ، خانواده مرحوم اعرابی به خصوص صبیبه امام ندرسهٔ و همسر مکرمه ایشان، علو درجات آن فقید سعید را از درگاه احدیت مسئلت می‌نمایم.

تشییع پیکر داماد (ام) در قم

مراسم تشییع و تدفین مرحوم حاج محمد حسن اعرابی، داماد امام عینی ندرسهٔ سه‌شنبه

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹

دومین همایش «نقش حدیث در تفسیر قرآن» به منظور بررسی جایگاه حدیث در تبیین مباحث و مسائلی قرآنی از سوی معاونت پژوهشی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ندرسهٔ در سالن اجتماعات این مؤسسه در قم برگزار شد. به گزارش مرکز خبر حوزه، آیةالله مصباح بزدی در این نشست با اشاره به جایگاه و نقش مهم حدیث در تفسیر قرآن گفت: نقش حدیث در تفسیر از مسایلی و مباحث مورد توجه علما، صاحب‌نظران و بزرگان بوده است. رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ندرسهٔ افزود: عمده اختلاف علمی میان اخباریون و اصولیون در زمینه تفسیر بوده که بسیاری از این اختلاف گاهی به صورت حاد مطرح شده است و تعبیراتی نسبت به همدیگر داشته‌اند که خوشایند نیست. آیةالله مصباح بزدی با اشاره به نقش حدیث در تفسیر قرآن که آیا حتما باید به وسیله حدیث، قرآن را تفسیر کرد گفت:

فکر نمی‌کنم کسی تصور کند که پیامبر آیات را برای مردم می‌خواندند و سپس می‌گفتند که باید معنای آیات قرآن را از خود من بپرسند. اگر به این روش بود، عقای عالم چه فضواتی داشتند؟! کلامی که مردم آن‌را نمی‌فهمند، چه فایده‌ای برایشان دارد که آن‌را بخوانند؟! ایشان افزود: کسانی هم می‌گویند ما در تفسیر قرآن احتیاج به حدیث نداریم و ادعا می‌کنند که اراده خداوند را از ظواهر آیات می‌فهمند، که این هم سخن بوجهی است، زیرا بسیاری از سخنان در محاورات و گفت‌وگوهای عمومی القا می‌شود و خیلی‌ها مفهوم آن‌را نمی‌فهمند. آیةالله مصباح بزدی با تأکید بر نقش حدیث در فهم معانی قرآن و استدلال در مبانی فقهی، بیان داشت: ابتدا باید حدیث را معنا کرد و مقصود آن‌را به درستی روشن نمایم، تا حدیثی که در فقه معتبر است

یکپارچگی پیش رفته‌ام. هر کسی حرفی بزند یا کاری بکند که بین مردم اختلاف بیافند به صلاح هیچ کسی نیست مجلس باشد یا دولت یا مردم. هر چه اختلاف و شکاف زیادت باشد، دشمن سود می‌برد. آیةالله استادی ادامه داد: این خوب نیست که هر کس قدمش را کج گذاشت، بگوئیم دشمن است! هرکسی که یک کار انجام داد بگوئیم دشمن است! اگر بناست کمک بکنیم و اگر بناست نظام آسیب نبیند، باید همه به فکر وحدت باشیم، به فکر

یکپارچگی باشیم. این خوب نیست که مجلس چیزی بگوید، دولت چیزی بگوید و شورای نگهبان هم چیزی بگوید و مردم احساس کنند که همه جا اختلاف است. عضو شورای عالی حوزه در همین ارتباط یادآور شد: آن‌ان در این روزها مسئله حجاب مطرح است من خواشم از همه این‌است که مسئله دینی را رنگ سیاسی ندهند. آیةالله استادی در ذکر بنیامین نکته خود با بیان این‌که ما آرامش در سپه‌نجم قانون لازم داریم، افزود: اگر بناست کارها پیش برود و دولت و مجلس کارشان را انجام بدهند و مردم با خیال راحت به زندگیشان ادامه بدهند، ما آرامش در سپه قانون لازم داریم. برای مملکت اسلامی و نظام اسلامی این زیننده است که اگر کسی مقصر شد و خلافی کرد و گناهکار شد، تحویل قوه قضائیه داده و محکوم شود و به آن‌چه محکوم شد، عمل شود؛ ولی هیچ فقیه و مجتهد و هیچ مسلمان آگاهی اجازه نمی‌دهد کسی علیه کسی اقدامی بکند حتی اگر محکوم شده‌است که شلاق بزند یا اعلام کنند، ما در راه او را کتک هم بزنیم!! استاد حوزه علمیه قم تصریح کرد: اگر بنا است برای جهان الگو باشیم، هر کسی مقصر است و تقصیر و قصورش ثابت شده است، نظام اسلامی قوه قضائیه دارد و حکم و اجرامی‌ند که برای آن‌که هر کسی از راه برسد و به سلیقه خود عمل کند، نمی‌شود. اگر هم یک روزی این کارها روا بود، امروز که نظام ما، دولت، مجلس، شورای نگهبان و قوه قضائیه دارد و در رأس همه، یک مجتهد جامع‌الشرایط قرار دارد، در این نظام مصلحت نیست کسانی هر کاری انجام دهند. آیةالله استادی ادامه داد: امروز جامعه ما پیش از هر چیزی به اخلاق نیاز دارد؛ این‌که بنشینیم و از یکدیگر تعریف کنیم، به جایی نمی‌رسد. ما به اخلاق نیاز داریم تا بتوانیم زبانمان را حفظ کنیم و بدانیم چه قدمی برمی‌داریم و چه کاری می‌کنیم.

اشاره: مرحوم حاج محمد حسن اعرابی فرزند آیةالله شیخ محمد جواد آقا و نوه مرحوم آیةالله حاج آخوند از علمای بزرگ و زاهد، در سال ۱۳۰۳ هجری شمسی در قم به دنیا آمد و در سال ۱۳۳۲ با سرکار خانم فریده مصطفوی دومین دختر امام خمینی ندرسهٔ ازدواج نمود. حضور در کورآن مبارزات علیه نظام ستم‌شاهی و همراهی با امام ندرسهٔ از نقاط درخشان زندگی آن مرحوم می‌باشد. مرحوم اعرابی در سال‌های تبعید امام، وکیل ایشان در ایران بود و با امتداد داری، بسیاری از امور مالی امام را تصدیق نمود و پس از انقلاب از پذیرش هر گونه سمت دولتی خودداری کرد و زندگی زاهدانه‌ای را در شهر قم و در منزل قدیمی خود ادامه داد. داماد امام خمینی ندرسهٔ در عمر ۸۶ ساله خود، همواره از هرگونه تعلقات مادی، میرا بود و همین امر از وجوه متمایز آن مرحوم به شمار می‌آید. مرحوم حاج محمد حسن اعرابی سرانجام، ۳۱ خرداد ۸۹ به دیار باقی مشافت.

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹

کنگره شهدای روحانی استان لرستان

...ادامه از صفحهٔ ۶

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به این‌که امروز مردم متحد هستند و روی صیانت از اصالت‌های خود ایستاده‌اند، از مسئولان خواست، از بحث و جدل‌های بی‌خاصیت پرهیز کنند و همه برای حمایت از آرمان‌های انقلاب و بهبود وضعیت اقتصادی کشور بکوشند.

دکتر لاریجانی با اشاره به برگزاری کنگره شهدای روحانی استان لرستان بیان داشت: این خطه از ایران اسلامی سرزمینی است که عالمانی هم‌چون آیةالله‌العظمی بروجردی و آیةالله کمالوند را به یادگار گذاشته است. وی

است. وی یادآور شد: امروز سه حضور آگاهانه روحانیت در صحنه هم‌چون گذشته امری ضروری است و در واقع رمز ماندگاری حجة‌الاسلام و المسلمین در این روز، جان‌نشین نماینده ولی فقیه در سپاه، در ادامه با اشاره به آمار شهدای روحانی در کشور، اظهارداشت: چهار هزار و ۵۰۰ روحانی شهید شناسایی شده‌اند که اگر با سایر اقشار مقایسه شوند، درصد بالایی است که نمونه آن ۵۳ شهید روحانی استان لرستان است. وی بیان

داشت: پیام اصلی شهدای روحانی این است که روحانیت در طول تاریخ سرپای مردم در حوادث بودند و در عرصه‌های خون و خطر برای حفظ کبان کشور و مانوس مردم، سینه را آماج تیر کرده و این رمز ماندگاری آنان است. حجة‌الاسلام و المسلمین ذوالنوری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تلاش دشمن برای تضعیف جایگاه ولایت فقیه، تصریح کرد: امروز تمام رساله‌ها علیه امام، ولایت و روحانیت حرکت می‌کنند، اما عشق به مقام معظم رهبری و نفوذ معنوی ایشان در میان مردم روز به روز افزایش می‌یابد. وی به نقش روحانیون رزمنده بسیجی در جبهه‌های جنگ تحمیلی اشاره کرد و گفت: حضور روحانیان در هشت سال دفاع مقدس به حجم بالایی از شهبات که دشمن در اذهان رزمندگان ایجاد می‌کرد، پاسخ داد. وی افزود: تزلزلی که دشمن می‌خواست در رزمندگان ایجاد کند، با حضور روحانیت در جبهه‌ها، به قدرت و استقامت تبدیل می‌گردید.

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹ / سال نهم / شماره ۲۷۵

انتشار فهرست نسخ و قرآن‌های خطی

کتابخانه آیةالله‌العظمی گلپایگانی

فهرست قرآن‌ها و نسخ خطی کتابخانه آیةالله العظمی گلپایگانی ندرسهٔ قم ۹ در جلد به کوشش مؤسسه پژوهشی الجواد ^{علیه} از سوی کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر و روانه بازار نشر شد. به گزارش ایبکا، یکی از کتابخانه‌های غنی کشور به لحاظ نسخ خطی، کتابخانه مرحوم آیةالله العظمی گلپایگانی ندرسهٔ است. این کتابخانه که از پیش از انقلاب اسلامی فعالیت خویش را آغاز کرد، تاکنون فعال بوده و پس از افتتاح مدرسه بزرگ حضرت آیةالله‌العظمی گلپایگانی، در زیرزمین این مدرسه استقرار یافته است. بخش خطی و سنگی این کتابخانه بسیار غنی بوده و تعداد ۱۰ هزار و ۴۰۰ نسخه خطی در این کتابخانه نگهداری می‌شود. فهرست این نسخ، در چند مرحله، در چهار مجلد متفاوت منتشر شده است. به جز سه جلد فهرست، یک جلد نیز مدیر این کتابخانه به صورت الفبایی منتشر کرده است. این مجموعه فهرست تفصیلی این کتابخانه است که همراه با توضیحات کتابشناسانه و نسخه‌شناسانه ارائه شده است. این فعالیت زیر نظر مؤسسه الجواد ^{علیه} و توسط حجج اسلام علی صدرایی خوبی و ابوالفضل حافظیان بابلی انجام شده است. این مجموعه ۹ جلدی، ۱۵ هزار و ۶۷۲ عنوان نسخه را معرفی کرده است، البته تعداد نسخه‌های کتابخانه آیةالله‌العظمی گلپایگانی ندرسهٔ کمتر از این رقم است که با در نظر گرفتن نسخه‌های امانتی این کتابخانه به این تعداد رسیده و تمامی کتب خطی موجود به زبان عربی، فارسی و لاتین این کتابخانه نیز در این فهرست گنجانده شده‌است.

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹

رقابت ۲۰۰ طلبه

برای تحصیل در مرکز فقهی ائمه اطهار^(ع)

پنجمین دوره آزمون ورودی مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام با شرکت ۲۰۰ طلبه در ساختمان جدید این مرکز در قم برگزار شد. حجة الاسلام والمسلمین محمد جواد فاضل رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام در ابتدای برگزاری آزمون گفت: یکی از محورهای فعالیت این مرکز، آشناسازی طلاب با حواشی فقه است. عضو جامعه مدرسین خاطرنشان کرد: دوره‌های تخصصی مرکز فقهی، بسیار موفق بوده، گرچه نقص‌ها و آسیب‌هایی نیز وجود دارند که باید بررسی و بر طرف شوند. رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام بیان داشت: این دانشراندن دوره سطح این مرکز فقهی وارد دوره خارج آن می‌شوند که از سال ۱۳۷۶ این دوره راه‌اندازی شده است. حجة‌الاسلام قاضی‌زاده مدیر بخش سطح مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام نیز در حاشیه این آزمون گفت: هدف از برگزاری آزمون، شناسایی طلب مستعدی است که می‌خواهند به صورت تخصصی فقه را ادامه دهند. وی افزود: این آزمون پنجمین دوره پذیرش مرکز فقهی است و به صورت متمرکز برگزار می‌شود که از بین ۲۰۰ شرکت کننده پایه هفتم، ۲۰ نفر پذیرش خواهند شد.

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹

اساتید حوزه‌های خواهران

در سطح سه ادامه تحصیل می‌دهند

مدیر پذیرش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران از فراهم شدن امکان ادامه تحصیل اساتید، مدیران و معاونان مدارس وابسته به این مرکز در سطح سه (کارشناسی ارشد) خبر داد. حجة‌الاسلام محسن محدث، هدف از انجام این کار، افزایش توان علمی مدیران، معاونان و اساتید مدارس علمیه خواهران برشمرد و گفت: بر اساس برنامه‌ای که از سال ۸۷ به اجرا درآمده است، این افراد در صورت تمایل به ادامه تحصیل در سطح سه (کارشناسی ارشد)، همزمان با سایر داوطلبان آزمون شرکت کرد؛ وی از این پرس آن دسته از اساتید، مدیران و معاونان مدارس علمیه خواهران، که می‌خواهند به صورت تخصصی فقه را ادامه دهند. وی افزود: این آزمون پنجمین دوره پذیرش مرکز فقهی است و به صورت متمرکز برگزار می‌شود که از بین ۲۰۰ شرکت کننده پایه هفتم، ۲۰ نفر پذیرش خواهند شد.

چهارشنبه ۹ تیر ۱۳۸۹

پذیرش طلبه خواهر در شهری

معاون فرهنگی بخش خواهران مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم ^{علیه} از پذیرش طلبه در این مرکز علمی خبر داد. خانم زهرا قاسمی، در گفت‌وگو با سرویس استان‌های مرکز خبر حوزه با اعلام این خبر گفت: این مرکز علمی برای دوره‌های پاره وقت از داوطلبان تحصیلات حوزوی که حائز شرایط لازم باشند، ثبت‌نام می‌کند. وی با اعلام این‌که ثبت‌نام در این مرکز تا بیست‌وچهارم تیرماه انجام می‌شود، افزود: علاقه‌مندان به شرکت در دوره‌های آموزشی این مرکز می‌توانند در زمان

مقرر از ساعت ۱۰ تا ۱۵ تا به بخش بانوان مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم حینت حرم مطهر امام خمینی (ره) میدان مدرس، انتهای خیابان هلال احمر، جهت حرم مطهر مراجعه کنند. قاسمی با بیان این‌که داشتن حداقل مدرک دیپلم و حداکثر ۳۵ سال سن از شرایط عمومی حضور در این مرکز علوم اسلامی است، اظهار داشت: پس از اتمام زمان ثبت‌نام، این آزمون برگزار می‌شود و افرادی که حائز حد تصاب نمره شده باشند، برای تحصیل در این مرکز برای مصاحبه حضوری دعوت می‌شوند. معاون فرهنگی بخش خواهران مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم ^{علیه} با اشاره به این‌که دوره‌های آموزشی این مدرسه هفت تا سه طولی می‌انجامد، خاطرنشان کرد: کلاس‌های درس در این حوزه هفته‌ای چهار روز از شنبه تا سه‌شنبه برگزار می‌شود. وی در پایان خاطرنشان کرد: هم‌اکنون ۴ سال از فعالیت بخش خواهران مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم ^{علیه} می‌گذرند که در این مدت طلاب زیادی با مسایلی دینی آشنا شده‌اند.